

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

0111351 แบบเรียนภาษาไทย
Thai Language Textbooks

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0111351 แบบเรียนภาษาไทย

3(3-0-6)

Thai Language Textbooks

ความหมาย แนวคิด ประเภท ลักษณะและพลวัตของแบบเรียนภาษาไทย วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแบบเรียนภาษาไทย นโยบายการศึกษาและยุทธศาสตร์ของประเทศกับการธำรงเอกลักษณ์ความเป็นไทย

Meaning, concepts, type, characteristics and dynamics of Thai language textbooks; analysis of relation between Thai language textbooks, educational policy, national strategies and maintenance of Thai identity

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ปรียาภรณ์ ชูแก้ว
อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ปรียาภรณ์ ชูแก้ว

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2567 /ภาคเรียนที่ 2 / กลุ่ม S101 ศศ.บ. ภาษาไทย ชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน

ห้อง 18808 อาคารเรียน 18 มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

พฤศจิกายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 วิเคราะห์ประเภท ลักษณะและพัฒนาการของแบบเรียนภาษาไทย
- 1.2 วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของแบบเรียนภาษาไทยยุคต่าง ๆ
- 1.3 วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างแบบเรียนภาษาไทย นโยบายการศึกษาและยุทธศาสตร์ของประเทศกับการดำรงเอกลักษณ์ความเป็นไทย
- 1.4 มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 2.1 ปรับชื่อรายวิชาโดยใช้ภาษาให้กระชับ
- 2.2 เพื่อให้รายวิชามีความทันสมัย สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 3x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 0x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 6x 15 สัปดาห์

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	<p>1. แนะนำรายวิชา เนื้อหาวิชา โดยสังเขป เป้าประสงค์ของรายวิชา วิธีการเรียนการสอน เกณฑ์การวัดและประเมิน</p> <p>2. การกำหนดแนวทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>3. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแบบเรียน</p>	3		<p>กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>1. ทำความเข้าใจเรื่อง ขอบเขต เนื้อหากระบวนการเรียนการสอนตามประมวลวิชาและแผนการสอนการวัดและประเมินผล ผู้สอนแจ้งช่องทางติดต่อสื่อสาร, ผู้เรียนแจ้งหมายเลขโทรศัพท์ให้ผู้สอนทราบ)</p> <p>2. ผู้สอนกำหนดเป้าหมายในการศึกษา</p> <p>3. ผู้เรียนประชุมวางแผนทางการศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมที่จะนำเสนอครั้งต่อไป</p> <p>สื่อที่ใช้</p> <p>1. มคอ.3</p> <p>2. เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3. slide presentation</p>	อ.ปรียากรณ์ ชูแก้ว
2	ประเภท ลักษณะ และพัฒนาการของหนังสือแบบเรียนภาษาไทยสมัยสุโขทัย	3		<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>1. ผู้สอนบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures)</p> <p>2. อภิปราย (Discussion)</p> <p>3. ฝึกวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของแบบเรียนในสมัยสุโขทัย</p> <p>สื่อและอุปกรณ์</p> <p>1. power Point /canva</p> <p>2. เอกสารและงานวิจัย</p> <p>3. สื่อออนไลน์</p> <p>4. TSU MOOC</p>	อ.ปรียากรณ์ ชูแก้ว

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
3-4	ประเภท ลักษณะ พัฒนาการ และ จุดเด่น จุดด้อยของหนังสือแบบเรียน ภาษาไทยสมัยอยุธยา 1. จินตามณี ฉบับพระโหราธิบดี (จินตามณี เล่ม 1) 2. จินตามณี ฉบับพระเจ้าบรมโกศ	6		กิจกรรมการเรียนรู้ 1. ผู้สอนบรรยายเชิง ปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures) 2. อภิปราย (Discussion) 3. ฝึกวิเคราะห์จุดเด่น จุด ด้อยของแบบเรียนในสมัย อยุธยา สื่อและอุปกรณ์ 1. power Point /canva 2. เอกสารและงานวิจัย 3. สื่อออนไลน์ 4. TSU MOOC	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว
5-6	1. ประเภท ลักษณะ พัฒนาการ และ จุดเด่น จุดด้อยของหนังสือแบบเรียน ภาษาไทยสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ ตอนต้น (รัชกาลที่ 1 -4) ได้แก่ 1.1 ประถม ก กา 1.2 ประถมมาลา 1.3 สุนทรโวหาร 1.4 ประถมจินตามณี เล่ม 1 (จินตามณีฉบับพระโหราธิบดี) 1.5 ประถมจินตามณี เล่ม 2 (จินตามณีฉบับกรมหลวงวงษาธิ ราชสนิท) 2. ประเภทของหนังสือจินตามณี ออกเป็น 4 ฉบับ	6		กิจกรรมการเรียนการสอน 1. ผู้สอนบรรยายเชิง ปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures) 2. อภิปราย (Discussion) 3. ฝึกวิเคราะห์แบบเรียน ภาษาไทย สื่อและอุปกรณ์ 1. power Point /canva 2. เอกสารและงานวิจัย 3. สื่อออนไลน์ 4. TSU MOOC 5. สื่อประกอบการรายงาน แบบเรียน 6. แบบประเมินผลการ นำเสนอรายงาน	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว
7-9	ประเภท ลักษณะ พัฒนาการ และ จุดเด่น จุดด้อยของหนังสือแบบเรียน ภาษาไทยสมัยปฏิรูปการศึกษา (รัชกาล ที่ 5) 1. แบบเรียนหลวงของพระยาศรี สุนทรโวหาร (น้อย อาจารย์ยางกูร) มี 6 เล่ม ได้แก่ มูลบทบรรพกิจ วาหนิต์นิกม	12		กิจกรรมการเรียนรู้ 1. ผู้สอนบรรยายเชิง ปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures) 2. อภิปราย (Discussion) 4. ฝึกวิเคราะห์แบบเรียน ภาษาไทย	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	<p>อักษรประโยค สันโยคพิธาน ไวพจน์ พิจารณา และพิศาลการันต์</p> <p>2. แบบเรียนเร็ว เล่ม 1-3 ของ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ</p> <p>3. แบบสอนอ่านของกรม ศึกษาธิการ</p> <p>4. มูลปกรณ์ของเจ้าหมื่นศรีสรักษ์</p> <p>5. แบบเรียนใหม่ของเจ้าพระยา ธรรมศักดิ์มนตรี</p> <p>6. แบบสอนอ่านใหม่ของเจ้าพระยา ธรรมศักดิ์มนตรี</p>			<p>5. ทดสอบย่อย /แบบฝึกหัด สื่อและอุปกรณ์</p> <p>1. power Point /canva</p> <p>2. เอกสารและงานวิจัย</p> <p>3. สื่อออนไลน์</p> <p>4. TSU MOOC</p> <p>5. แบบทดสอบย่อย</p>	
10-12	<p>1. การพัฒนาหลักสูตรสมัย พระราชบัญญัติประถมศึกษา</p> <p>2. การพัฒนาหนังสือแบบเรียน ภาษาไทยในสมัยพระราชบัญญัติ ประถมศึกษา</p> <p>3. หลักสูตรและการจัดการศึกษา</p> <p>4. ประเภท ลักษณะ พัฒนาการ และ จุดเด่น จุดด้อยของหนังสือแบบเรียน ภาษาไทยสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลง การปกครองถึงปัจจุบัน (รัชกาลที่ 6 เป็นต้นมา)</p>	12		<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>1. ผู้สอนบรรยายเชิง ปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures)</p> <p>2. อภิปราย (Discussion)</p> <p>3. มอบหมายนิสิตศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับลักษณะ พัฒนาการและจุดเด่น จุดด้อย ของหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สมัย ร.6-9 (รายงานกลุ่ม)</p> <p>4. รายงานผลการศึกษาค้นคว้า (รายงานกลุ่ม)</p> <p>5. นิสิตร่วมอภิปราย/ แลกเปลี่ยน แสดงความ คิดเห็น</p> <p>สื่อและอุปกรณ์</p> <p>1. power Point/canva</p> <p>2. เอกสารและงานวิจัย บทความ</p> <p>3. สื่อออนไลน์</p> <p>4. TSU MOOC</p> <p>5. สื่อประกอบการรายงาน แบบเรียน</p>	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				6. แบบประเมินผลการศึกษา คั่นคว่ำ/รายงานและการ นำเสนอ	
13-14	<p>ประเภท ลักษณะ พัฒนาการ และจุดเด่น จุดด้อยของหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สมัยปัจจุบัน</p> <p>1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>2. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>3. นังสือแบบเรียนภาษาไทยของ สำนักพิมพ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาเลือกใช้ เช่น บริษัท พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด , บริษัท อักษรเจริญทัศน์ (อจท.) จำกัด, บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด, บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, บริษัท ครูมีเดีย จำกัด,</p>	6		<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>1. ผู้สอนบรรยายเชิง ปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures)</p> <p>2. อภิปราย (Discussion)</p> <p>3. มอบหมายนิตศึกษาคั่นคว่ำ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับลักษณะ พัฒนาการและจุดเด่น จุดด้อย ของหนังสือแบบเรียนภาษาไทย สมัยปัจจุบัน (รายงานกลุ่ม)</p> <p>4. รายงานผลการศึกษาคั่นคว่ำ (รายงานกลุ่ม)</p> <p>5. นิสิตร่วมอภิปราย/ แลกเปลี่ยน แสดงความ คิดเห็น</p> <p>สื่อและอุปกรณ์</p> <p>1. power Point/canva</p> <p>2. เอกสารและงานวิจัย บทความ</p> <p>3. สื่อออนไลน์</p> <p>4. TSU MOOC</p> <p>5. สื่อประกอบการรายงาน แบบเรียน</p> <p>6. แบบประเมินผลการศึกษา คั่นคว่ำ/รายงานและการ นำเสนอ</p>	
15	<p>1. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่าง แบบเรียนภาษาไทย นโยบายการศึกษา และยุทธศาสตร์ของประเทศกับการ อ้าง เอกลักษณ์ความเป็นไทย</p> <p>2. หลักและเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือ เรียนภาษาไทย</p>	3		<p>กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>1. ผู้สอนบรรยายเชิง ปฏิสัมพันธ์ (Interactive Lectures)</p> <p>2. อภิปราย (Discussion)</p>	อ.ปริยากรณ์ ชูแก้ว

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				3. มอบหมายนิสิตศึกษาวิเคราะห์ ประเมิน และเปรียบเทียบความสอดคล้องของหนังสือแบบเรียนภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบันกับหลักสูตรขั้นพื้นฐาน 2551 รวมทั้งความสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรม (รายงานกลุ่ม) 4. นิสิตรายงานผลการศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบหนังสือเรียน 2. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันพิจารณาผลการศึกษา 3. อภิปรายแสดงความคิดเห็นและสรุปประมวลความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ 4. ถอดบทเรียน สื่อและอุปกรณ์ 1. power Point /canva 2. เอกสารและงานวิจัย 3. PDF หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 4. สื่อออนไลน์ 5. แบบประเมินรายงาน 6. TSU MOOC	
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		45			

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน

- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	วิเคราะห์ประเภท ลักษณะ พัฒนาการ และจุดเด่น จุดด้อยของหนังสือแบบเรียนภาษาไทยยุคต่าง ๆ	รายงานการวิเคราะห์และการนำเสนอหน้าชั้น	4, 6, 9, 12	20
2	วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างแบบเรียนภาษาไทย นโยบายการศึกษาและยุทธศาสตร์ของประเทศกับการดำรงเอกลักษณ์ความเป็นไทย	รายงานการวิเคราะห์แบบเรียนและการนำเสนอหน้าชั้น	13-15	15
2	ประเภท ลักษณะ พัฒนาการ และจุดเด่น จุดด้อยของหนังสือแบบเรียนภาษาไทยสมัยสุโขทัย อยุธยา และสมัยธนบุรี-รัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชกาลที่ 1 -4)	แบบทดสอบย่อย	9	20
3	คุณธรรมจริยธรรม	ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรม	ตลอดภาคเรียน	10
4	สมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงปัจจุบัน	สอบปลายภาคเรียน	16-17	35
คะแนนรวม				100

- วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
 อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

กรมวิชาการ. (2545). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

ธวัช ปุณโณทก. (2542). **วิวัฒนาการหนังสือแบบเรียนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). **การผลิต การเลือก และการใช้หนังสือ เพื่อสนองหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ศุภสภา.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

จินตนา ไบกาชุย. (2534). **การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.

ณรงค์ ทองปาน. (2526). **การสร้างหนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ถวัลย์ มาศจรัส. (2535). **การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม**. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.

นิศาชู โต, กลุ่มมจิตต์พลายเวชและกานต์มณีศักดิ์เจริญ. (2524). **การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสืออ่านสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการอุดมการณ์แห่งชาติ.

พรจันทร์ จันทวิมล และคณะ. (2534). **การเขียนและจัดทำสื่อหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพฯ : ตะเกียง.

ราตรี เพริยพานิช. (มปป.). **การวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย**. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2554 จาก <http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dlbook.asp?code=CU216>

วิริยะ สิริสิงห์. (2537). **การสร้างสรรคัวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วีรณัฐ ปิณฑวณิช. (2547). **“แบบเรียน” คุณภาพที่ไม่บรรลุมาตรฐาน, ”สถานปฏิรูป**. 7:14-19.
หนังสือเรียน หนังสือแบบเรียน ที่มีรูปแบบและวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ